

Identification of cognitive biases of type D personality: A phenomenology strategy

Seydeh Zahra Mousavi¹ , Ali Pakizeh² , Sooran Rajabi³

1. Ph.D Candidate in Psychology, Faculty of Humanities, Persian Gulf University, Bushehr, Iran. E-mail: mousavizahra901@gmail.com
2. Associate Professor, Department of Psychology, Faculty of Humanities, Persian Gulf University, Bushehr, Iran. E-mail: pakizeh@pgu.ac.ir
3. Associate Professor, Department of Psychology, Faculty of Humanities, Persian Gulf University, Bushehr, Iran. E-mail: sooranrajabi@pgu.ac.ir

ARTICLE INFO

Article type:
Research Article

Article history:

Received 16 November 2023

Received in revised form 11 December 2023

Accepted 20 January 2024

Published Online 22 August 2024

Keywords:

interpretative bias, phenomenological, type D personality

ABSTRACT

Background: Type D personality, which has been related to cognitive factors, makes a person susceptible to psychological and physical disorders. However, cognitive biases specific to this type have not been identified till now, and if identified, it can help to modify cognitive biases of a wide range of problems.

Aims: Considering the need to fill the existing gap, the present study was conducted with the aim of identifying the type D personality's cognitive biases.

Methods: The current research was conducted based on a qualitative approach using a constructive phenomenological method. The target population was the Persian Gulf University's students of Bushehr in 2022, among them 21 people with type D personality were selected by purposive sampling, and a semi-structured interview, designed by the researchers, was conducted with them. Manifest content analysis and latent content analysis, based on open and axial coding, were also performed in MAXQDA-2020 software.

Results: 56 initial codes were found in two themes of "personal bias" and "environmental bias". Environmental bias included "view about the world" (with sub-themes of "view about the future" and "view about the present situation") and "view about the others" whereas personal bias included "personal characteristics" (consists of "emotional", "social", and "cognitive" characteristics) and "personal life" (consists of "attitude about the present life" and "attitude about the past life"). Finally the initial codes, all themes and sub-themes were attributed to "interpretative bias" as axial coding.

Conclusion: The identified interpretation biases can be considered as items of interpretation bias modification scenarios and can be used to modify the mentioned biases in people with type D personality.

Citation: Mousavi, S.Z., Pakizeh, A., & Rajabi, S. (2024). Identification of cognitive biases of type D personality: A phenomenology strategy. *Journal of Psychological Science*, 23(138), 1319-1337. [10.52547/JPS.23.138.1319](https://doi.org/10.52547/JPS.23.138.1319)

Journal of Psychological Science, Vol. 23, No. 138, 2024

© The Author(s). DOI: [10.52547/JPS.23.138.1319](https://doi.org/10.52547/JPS.23.138.1319)

✉ **Corresponding Author:** Ali Pakizeh, Associate Professor, Department of Psychology, Faculty of Humanities, Persian Gulf University, Bushehr, Iran.

E-mail: pakizeh@pgu.ac.ir, Tel: (+98) 9171722956

Extended Abstract

Introduction

Type D personality, derived from the initial letter of "distress," represents a personality type associated with a predisposition towards anxiety, stress, and a pessimistic attitude (Ogińska-Bulik & Michalska, 2021). Research indicates that 84% of individuals exhibiting type D personality characteristics are at risk of experiencing at least one psychological disorder (Lambertus et al., 2018). Moreover, type D personality is prevalent in 25% of patients diagnosed with coronary heart disease (Kupper and Denollet, 2018). This personality construct consists of two core components: negative affectivity, reflecting an individual's tendency to experience negative emotions, and social inhibition, referring to individual's avoidance of expressing these emotions to avoid the others' disapproval (O'Riordan, Howard, Keogh & Gallagher, 2022).

Numerous studies have revealed the relationship between this personality type and various disorders, including depression (Gogheri, Samavi & Najarpourian, 2021), sensitivity to anxiety (Pasha, Bahrainian and Farahani, 2021), as well as medical conditions such as cardiovascular diseases (Kupperr and Denollet, 2018) and irritable bowel syndrome (Ezzati, Shahabizadeh, Soleimannejad & Nasri, 2022). Therefore, it seems necessary to identify the underlying incongruent factors associated with this personality type in order to formulate appropriate interventions (Tajii, 2018). On the other hand, it has been confirmed that cognitive bias modification affects on problems such as depression (Jones and Sharpe, 2017) and schizophrenia (Sauvé, Lavigne, Pochiet, Brodeur & Lepage, 2020). However, the specific role of cognitive biases in the formation of type D personality have not been investigated till now.

Therefore, determining the specific cognitive biases related with this personality type can serve as a foundation for intervention in a wide spectrum of disorders and can be economical in terms of both time and cost. Thus, the aim of the present study was identifying the cognitive biases of type D personality.

Method

The present study was conducted with constructive paradigm through a qualitative approach employing a phenomenological strategy.

The target population was the students of Persian Gulf University of Bushehr. To ensure ethical compliance, the research received approval under the ethical code IR.BPUMS.REC.1402.112 from Bushehr University of Medical Sciences. Then, to select participants, the type D personality questionnaire was administered to the the Persian Gulf University's students in three undergraduate, master's and doctorate levels of both sexes in various fields, aiming to minimize gender, degree, and field-related biases. Subsequently, purposive sampling was employed based on the inclusion criterion, which was having type D personality, indicated by a score above 10 in both dimensions of negative affectivity and social inhibition, the participants' consent to obtain the audio file and to publish the results of the interview on the condition of preserving their identity. The exclusion criterion was the unwillingness of the participants to participate in the interview or to record their discussions during the interview.

Finally, interviews were conducted with 21 Type D students, achieving theoretical saturation regarding the obtained codes. Additionally, the type D personality questionnaire of Denollet et al. (2005) (DS-14) and a researcher-developed semi-structured interview with 8 questions, were used to conduct the research. Manifest content analysis and latent content analysis, including open and axial coding, were executed using MAXQDA-2020 software.

Results

After converting audio to text format, interviews were imported into MAXQDA-2020 software. Initially, for manifest content analysis, the frequency of initial codes was computed, and the output is depicted in Figure 1's code cloud diagram.

Figure 1 illustrates that larger font sizes represent higher frequencies of initial codes. Therefore, the code "not sharing feelings" emerged as the most prevalent. Likewise, the codes such as "avoiding intimacy in relationships to prevent harm", "having

Theme	Sub-themes	Sub-sub-themes	Sub-sub-sub-themes	Initial codes
				Boring life
				Not sharing feelings
				Fear of sharing beliefs with others
				Fear of negative judgment from others
				Fear of rejection and disconnection
				Fear of negative reactions from others
				Feeling lonely
				Feeling sad
				Feeling worried
				Attention to the stressful aspects of challenges
				Avoiding relations with the opposite sex due to fear of its consequences
				Fear of participating in unfamiliar conversations
				Fear of participating in public because of being anxious
				Being difficult to Request others
				Avoiding intimacy in relationships to prevent harm
				Influence of the others' opinions on individual's performance
				Lower self-esteem compared to others
				Importance of the others' opinions about individual's performance
				Avoiding new and unfamiliar activities because of the fear of failure
				Wasting time in daily life
				Instability in decision making
				Instability in religious beliefs
				Instability in emotions
				Being passive in activities
				Fantasizing instead of considering facts
				Having physical symptoms of anxiety
				Less ability to do things compared to others
				Weaknesses more than strengths
				Being unmotivated
				Being more irritable compared to others
				Being perfectionist
				Avoid thinking about annoying events
				Having worse physical condition than others
				Having worse educational conditions than others
				Having worse economic conditions than others
				Ruminating on painful past events
				A frustrating past
				Missing the past life
				The stressful past

Conclusion

The present study aimed to identify cognitive biases within type D personality individuals. However, the results obtained through open coding consistently pointed towards the interpretive cognitive bias. This interpretive bias refers to the automatic processing of information, which is known to perpetuate psychological disorders (Grol et al., 2018). Furthermore, individuals with the type D personality tend to exhibit a negative interpretation of both themselves and various situations (Talaei-Khoei et al., 2018). The analysis of the main themes revealed

that this interpretive bias in such individuals can be categorized into two dimensions: personal bias and environmental bias. These terms align with their individual and situational interpretive tendencies. In personal bias, there is a bias in personal characteristics (including cognitive, emotional and social characteristics) and a bias in personal life (attitude about the present life and attitude about the past life); While in environmental bias, there is a bias in the view about the others and a bias in the view about the world (including the view about the future and the view about the present situation).

Given that personality can be partially modified through appropriate interventions (Zarei, Rahimian Boogar, Moazedian & Jahan, 2019), and considering the link between type D personality and various psychological disorders and physical ailments (Lodder et al., 2023), it is possible to transform these interpretive biases of individuals with the type D personality into tools for modifying such biases in a broader population experiencing clinical issues.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines: This article is taken from the doctoral thesis of the first author in the field of psychology in the faculty of humanities of the Persian Gulf University of Bushehr, registered under the number 1745335. In order to comply with the ethical principles, informed consent was obtained from the participants to participate in the present research and to record their voices, but in order to keep their identities confidential, their names were not included and each interview was marked with a number. In addition, the audio file was converted to text in order to eliminate the possibility of revealing the identity of people through their voices. Likewise, the ethical code of IR.BPUMS.REC.1402.112 was received from Bushehr University of Medical Sciences.

Funding: This study was conducted as a PhD thesis with no financial support.

Authors' contribution: The first author was the senior author, and the second and the third were the supervisors.

Conflict of interest: The authors declare no conflict of interest for the present study.

Acknowledgments: I would like to appreciate the supervisors and the students cooperated in the present study.

شعبه روانشناسی و مطالعات فرهنگی
پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

شناسایی سوگیری‌های شناختی تیپ شخصیتی دی: یک استراتژی پدیدار شناختی

سیده زهرا موسوی^۱، علی پاکیزه^۲، سوران رجبی^۳

۱. دانشجوی دکتری روانشناسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه خلیج فارس، بوشهر، ایران.

۲. دانشیار، گروه روانشناسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه خلیج فارس، بوشهر، ایران.

۳. دانشیار، گروه روانشناسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه خلیج فارس، بوشهر، ایران.

چکیده

مشخصات مقاله

زمینه: تیپ شخصیتی دی که با عوامل شناختی ارتباط داشته است، فرد را مستعد اختلالات روانشناختی و جسمانی می‌کند. با این حال، سوگیری‌های شناختی مختص این تیپ تاکنون شناسایی نشده است و در صورت شناسایی می‌تواند به اصلاح سوگیری‌های شناختی طیف وسیعی از مشکلات کمک نماید.

هدف: با توجه به ضرورت پر کردن خلأ موجود، پژوهش حاضر با هدف شناسایی سوگیری‌های شناختی تیپ شخصیتی دی انجام شد. **روش:** پژوهش حاضر بر اساس رویکرد کیفی با استفاده از روش پدیدارشناختی تفسیری انجام شد. جامعه هدف، دانشجویان دانشگاه خلیج فارس بوشهر در سال ۱۴۰۱ بودند که از میان آن‌ها، ۲۱ نفر با تیپ شخصیتی دی به روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند و یک مصاحبه نیمه‌ساختاریافته، طراحی شده توسط محققان، با آن‌ها انجام شد. تحلیل محتوای آشکار و تحلیل محتوای پنهان بر اساس کدگذاری باز و محوری در نرم‌افزار MAXQDA-2020 نیز انجام شد.

یافته‌ها: ۵۶ کد اولیه در دو مقوله اصلی "سوگیری شخصی" و "سوگیری محیطی" شناسایی شد. سوگیری محیطی شامل "دیدگاه نسبت به دنیا" (با مقوله‌های فرعی "دیدگاه نسبت به آینده" و "دیدگاه نسبت به وضع موجود") و "دیدگاه نسبت به دیگران" می‌شود؛ درحالی‌که سوگیری شخصی شامل "خصوصیات شخصی" (دربرگیرنده "خصوصیات هیجانی"، "خصوصیات اجتماعی" و "خصوصیات شناختی") و "زندگی شخصی" (شامل "نگرش نسبت به زندگی فعلی خود" و "نگرش نسبت به گذشته خود") می‌شود. در نهایت، کدهای اولیه، همه مقوله‌های اصلی و فرعی به کد محوری "سوگیری تفسیر" داده شدند.

نتیجه‌گیری: سوگیری‌های تفسیر شناسایی شده می‌تواند به عنوان آیتم‌های سناریوهای اصلاح سوگیری تفسیر در نظر گرفته شوند و جهت اصلاح سوگیری‌های ذکر شده در افراد با تیپ شخصیتی دی به کار گرفته شوند.

نوع مقاله:

پژوهشی

تاریخچه مقاله:

دریافت: ۱۴۰۲/۰۸/۲۵

بازنگری: ۱۴۰۲/۰۹/۲۰

پذیرش: ۱۴۰۲/۱۰/۳۰

انتشار برخط: ۱۴۰۳/۰۶/۰۱

کلیدواژه‌ها:

سوگیری شناختی،

پدیدارشناختی،

تیپ شخصیتی دی

استناد: موسوی، سیده زهرا؛ پاکیزه، علی؛ و رجبی، سوران (۱۴۰۳). شناسایی سوگیری‌های شناختی تیپ شخصیتی دی: یک استراتژی پدیدار شناختی. مجله علوم روانشناختی، دوره ۲۳، شماره ۱۳۸، ۱۳۱۹-۱۳۳۷.

مجله علوم روانشناختی، دوره ۲۳، شماره ۱۳۸، ۱۴۰۳. DOI: [10.52547/JPS.23.138.1319](https://doi.org/10.52547/JPS.23.138.1319)

✉ نویسنده مسئول: علی پاکیزه، دانشیار، گروه روانشناسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه خلیج فارس، بوشهر، ایران. رایانامه: pakizheh@pgu.ac.ir

تلفن: ۰۹۱۷۱۷۲۲۹۵۶

مقدمه

تیپ شخصیتی دی یکی از تیپ‌های شخصیتی است که فرد را مستعد نگرانی، احساس تنش و بدبینی نسبت به دنیا می‌کند (اوگینسکا بولیک و میکالسکا، ۲۰۲۱). به گونه‌ای که ۸۴٪ از افراد با تیپ شخصیتی دی^۱ حداقل از یکی از اختلالات روانشناختی رنج می‌برند (لامبرتوس و همکاران، ۲۰۱۸) و ۲۵ درصد از بیماران کرونری قلب، تیپ شخصیتی دی دارند (کوپر و دنولت، ۲۰۱۸). نام تیپ شخصیتی دی از سرواژه کلمه پریشان^۲ گرفته شده است. این تیپ از دو مؤلفه عاطفه منفی^۳ و بازداری اجتماعی^۴ تشکیل شده است که عاطفه منفی به گرایش فرد به هیجانات منفی مانند غم، اضطراب و تحریک پذیری در موقعیت‌ها و زمان‌های مختلف و بازداری اجتماعی به اجتناب فرد از ابراز این هیجانات در موقعیت‌های اجتماعی به صورت آگاهانه جهت دوری از عدم تأیید دیگران اشاره دارد (اورپوردان و همکاران، ۲۰۲۲). این تیپ شخصیتی به دلیل ارتباطی که با اختلالات روانشناختی و جسمی دارد در پژوهش‌های مختلف مورد توجه قرار گرفته است. به گونه‌ای که ارتباط آن با اختلالاتی مانند افسردگی (گوقری و همکاران، ۲۰۲۱)، خودکشی (دنولت و همکاران، ۲۰۲۱)، حساسیت به اضطراب (پاشا و همکاران، ۲۰۲۱) و بیماری‌هایی مانند بیماری‌های قلبی عروقی (کوپر و دنولت، ۲۰۱۸)، سرطان (ژانگ و همکاران، ۲۰۱۶)، میگرن (چو و همکاران، ۲۰۲۳)، پسوریازیس (آگوآیو کارراس و همکاران، ۲۰۲۱) و سندرم روده تحریک‌پذیر (عزتی و همکاران، ۱۴۰۱) مورد تأیید قرار گرفته است. این تیپ همچنین استرس بالا، افسردگی، بی‌خوابی و عملکرد ضعیف حدود یک سوم معلمان را تبیین می‌نماید (دوماگالسکا و همکاران، ۲۰۲۱). به علاوه، یافته‌ها بیانگر نقش تیپ شخصیتی دی در سلامت ضعیف‌تر و کیفیت زندگی پایین‌تر در افراد مبتلا به سرطان گوارش (ژانگ و همکاران، ۲۰۱۶) و کیفیت زندگی پایین‌تر در زنان نازا هستند (نهو و کیم، ۲۰۲۲).

در نتیجه، با توجه به نقش تیپ شخصیتی دی در اختلالات و بیماری‌های ذکر شده و ضرورت شناسایی و اصلاح عوامل شخصیتی زمینه‌ساز اختلالات روانی، شناسایی ویژگی‌های ناسازگارانه و ناکارآمد تیپ شخصیتی دی و همچنین مداخلات معطوف به اصلاح این ویژگی‌های

آسیب‌زا نیز در حوزه پژوهشی متخصصین روانشناسی قرار داشته است (تاجی، ۲۰۱۸). چرا که در درون این تیپ شخصیتی، رگه‌هایی از درون‌گرایی و روان‌رنجورخویی وجود دارد که فرد را مستعد سوگیری منفی در مورد اطلاعات دریافتی از محیط می‌نماید (صالحیان و همکاران، ۱۳۹۷). در همین راستا، یافته‌های پژوهشگران بیانگر رابطه تحریف‌های شناختی با تیپ شخصیتی دی (گوقری و همکاران، ۲۰۲۱)، تأثیر آسیب‌زای بعد عاطفه منفی تیپ شخصیتی دی بر مشکلات قلبی عروقی با واسطه‌گری ارزیابی شناختی، (لوی و همکاران، ۲۰۲۰)، عملکرد شناختی ضعیف بیماران قلبی-عروقی دارای تیپ شخصیتی دی (کازو کاسکین و همکاران، ۲۰۲۲)، نقش تیپ شخصیتی دی در عملکردهای اجرایی افراد با بیماری قلبی (آنترینر و همکاران، ۲۰۱۶)، ارتباط تیپ دی با افکار مرتبط با خودکشی (دنولت، ترومپر و کوپر، ۲۰۲۱) و همچنین نقش این تیپ شخصیتی در باورهای ناسازگارانه مربوط به داروها (کیم و همکاران، ۲۰۲۲) می‌باشد.

با این حال، پژوهش‌های مربوط به عوامل شناختی مرتبط با تیپ شخصیتی دی، نقش شناخت‌های سوگیرانه را در شکل‌گیری این تیپ شخصیتی، به طور خاص مورد بررسی قرار نداده‌اند، لذا بررسی عمیق سوگیری‌های شناختی مختص افراد دارای این تیپ شخصیتی، ضروری به نظر می‌رسد. از طرفی مداخلات معطوف به اصلاح سوگیری‌های شناختی، که اخیراً در حوزه روانشناسی گسترش یافته است به اصلاح پردازش‌های سوگیرانه و تحریف شده اطلاعات اشاره دارد که واکنش‌های رفتاری، هیجانی، بدنی و حتی حافظه و شناخت فرد را تحت تأثیر قرار می‌دهند و معتقد است که شناخت فرد می‌تواند منجر به تفسیر سوگیرانه اطلاعات شود (بوگیه و همکاران، ۲۰۲۰). در حقیقت این مداخلات، پردازش سوگیری‌های تحریف شده در سه حیطه توجه (سوسلو و همکاران، ۲۰۲۰)، تفسیر (نیتو و واز کوئز، ۲۰۲۱)؛ گروول و همکاران، ۲۰۱۸؛ و طلائی خوبی و همکاران، ۲۰۱۸) و حافظه (جولینگ و همکاران، ۲۰۲۰) را مورد هدف قرار می‌دهند.

تأثیر اصلاح سوگیری‌های شناختی سه‌گانه در تعدادی از مشکلات روانشناختی از جمله افسردگی (جونز و شارپ، ۲۰۱۷)، پرخاشگری (اسمیت و ورینوگه، ۲۰۱۸)، سبک دلبستگی اضطرابی (معینی و همکاران،

3. Negative affectivity

4. Social inhibition

1. Type D personality

2. Distressed

۱۴۰۲) و اسکیزوفرنی (ساوه و همکاران، ۲۰۲۰) مورد حمایت پژوهش‌ها قرار گرفته است. به گونه‌ای که در یک پژوهش آمیخته، سوگیری‌های تفسیر در افراد با اختلال خوردن شناسایی شد و بر اساس کدهای اولیه به دست آمده در آن، ۳۰۱ سناریوی مبهم جهت اصلاح سوگیری‌های تفسیر آنان طراحی شد (رولاندز و همکاران، ۲۰۲۰). از طرفی، با وجود نقش تیپ دی در اختلالات جسمی و روانشناختی (لودر و همکاران، ۲۰۲۳)، هنوز عاملی که به صورت دقیق، ارتباط بین این تیپ شخصیتی با اختلالات و بیماری‌ها را مشخص نماید شناسایی نشده است. از آنجا که هم تیپ شخصیتی دی و هم سوگیری‌های شناختی با اختلالات، ارتباط داشته‌اند و ارتباط تیپ شخصیتی دی با شناخت نیز نشان داده شده است (لوی و همکاران، ۲۰۲۰ و گوگری و همکاران، ۲۰۲۳) و تا کنون، پژوهشی به بررسی سوگیری‌های شناختی مختص این تیپ شخصیتی نپرداخته است، خلا پژوهشی در این زمینه مشهود است. بنابراین، شناسایی سوگیری‌های شناختی مختص این تیپ شخصیتی می‌تواند به نوعی راه را برای ارائه مداخله در طیف بزرگی از اختلالات هموار نماید و به همین دلیل به لحاظ زمان و هزینه، صرفه اقتصادی دارد. به همین دلیل، اهمیت شناسایی سوگیری‌های شناختی در این تیپ و ضرورت اجرای آن با توجه به خلأ موجود در پیشینه پژوهشی، مشهود است. به علاوه، بر اساس دیدگاه کرسول (۲۰۰۹) رویکرد کیفی به بررسی دیدگاه شخص نسبت به موقعیت‌ها و مسائل مختلف می‌پردازد (گیسون، ۲۰۲۰) و روش پدیدارشناختی^۱ نیز به بررسی نحوه تفکر و زندگی فرد در دنیا می‌پردازد (هرن و همکاران، ۲۰۲۲). بنابراین، اجرای یک پژوهش کیفی با دیدگاه پدیدارشناختی می‌تواند دیدگاه افراد تیپ شخصیتی دی را در مورد ابعاد مختلف فردی و محیطی مورد سنجش قرار دهد و از همین رو، پژوهش حاضر در پی بررسی آن است که چه سوگیری‌های شناختی برای تیپ شخصیتی دی در دانشجویان وجود دارد؟

روش

الف) طرح پژوهش و شرکت کنندگان: پژوهش حاضر با پیش فرض فلسفی ساختارگرایی^۲ و بر اساس رویکرد کیفی با به کارگیری روش

پدیدارشناسی از نوع تفسیری انجام شد. جامعه هدف پژوهش حاضر، دانشجویان دانشگاه خلیج فارس بوشهر بودند. جهت انتخاب دانشجویان با تیپ شخصیتی دی، ابتدا پرسشنامه تیپ شخصیتی دی (دنولت، ۲۰۰۵) به روش نمونه گیری در دسترس در اختیار دانشجویان در سه مقطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری از هر دو جنسیت در رشته‌های متنوع قرار داده شد تا سوگیری در انتخاب جنسیت، مقطع و رشته تحصیلی به حداقل برسد. سپس از میان افرادی که تیپ شخصیتی دی را داشتند نمونه گیری به صورت هدفمند انجام شد. ملاک ورود، داشتن تیپ شخصیتی دی و نمره بالاتر از ۱۰ در هر دو بعد عاطفه منفی و بازداری اجتماعی و ملاک خروج، عدم تمایل افراد جهت شرکت در مصاحبه یا عدم رضایت آن‌ها جهت ضبط صوت در حین مصاحبه بود. در نهایت، از طریق مصاحبه با ۲۱ نفر از افراد با تیپ شخصیتی دی، پژوهشگران در مورد کدهای به دست آمده به اشباع نظری رسیدند. علت رسیدن اشباع با این تعداد این بود که در ۳ مصاحبه آخر، هیچ کد جدیدی یافت نشد و همه کدهای ۳ مصاحبه آخر در مصاحبه‌های قبلی نیز وجود داشتند.

ب) ابزار

پرسشنامه اطلاعات جمعیت شناختی: شامل ثبت اطلاعاتی از قبیل سن، جنسیت، وضعیت تأهل و مقطع تحصیلی شرکت کنندگان بود. پرسشنامه تیپ شخصیتی دی (DS³-14): این مقیاس ۱۴ آیتمی توسط دنولت (۲۰۰۵) ساخته شد که جهت سنجش تیپ شخصیتی دی به کار می‌رود و شامل دو بعد عاطفه منفی (سؤالات ۲، ۴، ۵، ۷، ۹، ۱۲ و ۱۳) و بازداری اجتماعی (سؤالات ۱، ۳، ۶، ۸، ۱۰، ۱۱ و ۱۴) می‌شود و در یک طیف ۵ درجه‌ای لیکرت از ۰ (غلط) تا ۴ (درست) نمره گذاری می‌شود که سؤالات ۱، ۳ و ۱۰ به صورت معکوس نمره گذاری می‌شوند. نمرات می‌تواند در محدوده ۰ تا ۵۶ باشد و هرچه نمره فرد بالاتر باشد، درجات بیشتری از تیپ شخصیتی دی را نشان می‌دهد. در صورتی که فرد در هر دو بعد، نمره بالای ۱۰ بگیرد دارای تیپ شخصیتی دی است. اگر فقط در یکی از ابعاد، نمره ۱۰ یا بالاتر دریافت کند تیپ شخصیتی دی به صورت متوسط در او وجود دارد و اگر در هر دو بعد، نمره زیر ۱۰ باشد، فرد تیپ شخصیتی

3. Type D Scale

1. Phenomenology

2. Constructive paradigm

ج) روش اجرا

پس از انتخاب دانشجویان واجد شرایط و تماس با آن‌ها، محقق توضیح مختصری راجع به هدف پژوهش به افراد داد. در حین مصاحبه، اطلاعات جمعیت شناختی و ۸ سؤال مصاحبه از هر فرد پرسیده می‌شد. پس از هر مصاحبه، کدگذاری^۱ مربوط به آن مصاحبه انجام می‌شد. در نهایت با ۲۱ نفر از دانشجویان، محققان به اشباع نظری در مورد کدهای اولیه^۲ مقوله‌ها^۳ رسیدند. اجرای این پژوهش در بازه زمانی فروردین تا آذر ۱۴۰۱ انجام شد و فرایند کدگذاری همه مصاحبه‌ها بارها مورد تجدیدنظر قرار گرفت تا کدهای به دست آمده، مناسب‌ترین کدهای توصیف کننده سوگیری شناختی تیپ شخصیتی دی باشند.

جهت تحلیل محتوای آشکار^۴ از نمودار ابری و جهت تحلیل محتوای پنهان^۵ از کدگذاری باز و محوری در نرم افزار MAXQDA-2020 استفاده گردید.

یافته‌ها

شرکت کنندگان در بازه ۱۹ تا ۲۹ با میانگین سنی ۲۲/۸۰ قرار داشتند. ۱۵ نفر (۷۱/۴۳ درصد) را زنان و ۶ نفر (۲۸/۵۷ درصد) را مردان تشکیل دادند. ۱۹ نفر (۹۰/۴۸ درصد) مجرد و ۲ نفر (۹/۵۲ درصد) متأهل بودند. همچنین ۱۴ نفر (۶۶/۷ درصد) در حال تحصیل در مقطع کارشناسی، ۵ نفر (۲۳/۸ درصد) کارشناسی ارشد و ۲ نفر (۹/۵ درصد) دکتری بودند که اطلاعات هر یک از آنان به تفکیک در جدول ۱ آمده است.

جهت انجام تحلیل محتوای آشکار و پنهان، محققان پس از تبدیل گفتگوی فایل صوتی هر مصاحبه به فایل متنی در نرم افزار ورد^۶، فایل ۲۱ مصاحبه را در نرم افزار MAXQDA2020 وارد کردند تا کدگذاری در این نرم افزار انجام شود. در تحلیل محتوای آشکار تنها فراوانی کدهای اولیه به دست آمده از مصاحبه‌ها نشان داده شده است که در شکل ۱ قابل مشاهده است.

دی ندارد (دوماگالسکا و همکاران، ۲۰۲۱). در پژوهش لوی و همکاران (۲۰۲۰) آلفای کرونباخ برای دو بعد عاطفه منفی و بازداری اجتماعی به ترتیب ۰/۸۳ و ۰/۷۰ و در پژوهش موسوی و پاکیزه (۱۴۰۰)، به ترتیب ۰/۸۴ و ۰/۶۲ به دست آمد. همچنین در بررسی روایی، ساختار دو عاملی این پرسشنامه در پژوهش لامبرتوس و همکاران (۲۰۱۸) مورد تأیید قرار گرفت. روایی همزمان آن نیز با پرسشنامه تیپ شخصیتی الف در پژوهش علی اکبری دهکردی و همکاران (۱۳۹۵)، ۰/۶۳ به دست آمد (به نقل از موسوی و پاکیزه، ۱۴۰۰). در هنجاریابی این پرسشنامه نیز خانعلی و همکاران (۱۳۹۵) در پژوهش خود، ترجمه و هنجاریابی آن را در جامعه ایرانی انجام دادند و روایی صوری آن و ساختار دو عاملی با ۱۴ آیتم را جهت سنجش تیپ شخصیتی دی تأیید نمودند. در پژوهش حاضر نیز پایایی به روش آلفای کرونباخ برای دو خرده مقیاس عاطفه منفی و بازداری اجتماعی به ترتیب ۰/۸۱ و ۰/۷۷ به دست آمد.

مصاحبه نیمه‌ساختاریافته: سؤالات مصاحبه پژوهش حاضر شامل ۸ سؤال بود که با جستجو در متن ۵۰ مقاله مرتبط با تیپ شخصیتی دی و مطالعه ویژگی‌های توصیف شده در مقالات در مورد این تیپ شخصیتی، پر تکرارترین ویژگی‌ها که مبنای شناختی داشتند استخراج و به ۸ آیتم اصلی تلخیص شدند تا هسته اصلی سؤالات مصاحبه را تشکیل دهند. سؤالات مصاحبه به صورت بازپاسخ بودند (وضعیت فعلی زندگی خودتان را چگونه توصیف می‌کنید؟ نظرتان در مورد خودتان چیست؟ وقتی با موقعیت‌های ناآشنا و مشکل‌ساز روبرو می‌شوید چگونه واکنش نشان می‌دهید؟ افراد اطرافتان و روابطتان با آن‌ها را چگونه می‌بینید؟ دنیای فعلی را چگونه می‌بینید؟ نظرتان در مورد به اشتراک گذاشتن عقاید و احساساتتان با دیگران چیست؟ چه اتفاقات مهمی را از گذشته زندگیتان بیشتر به یاد می‌آورید؟ آینده رو چگونه می‌بینید؟). مصاحبه به کار رفته نیمه ساختار یافته بود چرا که با وجود مشخص بودن تعداد و محتوای سؤالات، گاهی پژوهشگر جهت روشن کردن منظور شرکت کننده، سؤالات دیگری را در حین مصاحبه می‌پرسید.

4. Manifest content analysis

5. Latent content analysis

6. Word

1. Coding

2. Initial codes

3. Theme

جهت اجرای تحلیل محتوای آشکار یعنی به دست آوردن فراوانی کدهای اولیه به دست آمده، کدهای اولیه در نرم‌افزار MAXQDA به صورت نمودار ابری ترسیم شدند که این نمودار، قادر است فراوانی کدهای اولیه را به صورت بصری از طریق اندازه قلم آن کد نشان دهد. بر اساس شکل ۱، هرچه یک کد اولیه با فونت بزرگتری نشان داده شده باشد فراوانی آن بیشتر بوده است. بنابراین کد عدم به اشتراک گذاری احساسات، بیشترین فراوانی را داشته است. همچنین کدهای اجتناب از صمیمی شدن در روابط برای پیشگیری از آسیب، بدتر بودن شرایط تحصیلی نسبت به دیگران، ترس از اشتراک گذاری عقاید با دیگران و سوء نیت در حرف‌ها و رفتارهای دیگران نیز فراوانی بالایی داشته‌اند. اما کدهایی مانند عدم اقدام به انجام کاری به دلیل ترس از شکست در آینده، حمایت کننده نبودن خدا، ترس از مشارکت در صحبت‌های ناآشنا، بی‌ثباتی در تصمیم‌گیری و تبعیض‌گر بودن خانواده، فراوانی کمی را داشته‌اند.

تحلیل محتوای پنهان با استفاده از کدگذاری نظام مند توسعه یافته در دو مرحله کدگذاری باز^۱ و کدگذاری محوری^۳ انجام شد (مرادی و میرالماسی، ۲۰۲۰). در کدگذاری باز، ۵ گام شامل کدگذاری مقدماتی (ویرایش متن از نظر املائی، یادداشت گذاری و...)، مشخص کردن کدهای اولیه، مشخص کردن مقولات کدها، مشخص کردن ویژگی‌ها (متغیرهای جمعیت شناختی) و ابعاد ویژگی انجام شد و در کدگذاری محوری، مقولات به کد محوری یا متغیر اصلی داده شدند. در واقع، کدگذاری اولیه^۴ به روش فرآیندی^۵ انجام شد یعنی عبارتی که به بهترین شکل، توصیف کننده جمله یا پاراگراف انتخاب شده بود به عنوان کد اولیه انتخاب گردید (مرادی و میرالماسی، ۲۰۲۰). در نهایت وقتی کدهای اولیه با ۲۱ مصاحبه رسیدند محققان اقدام به مقوله بندی کدها نمودند؛ به این صورت که کدهایی که مشترکاتی از نظر مفهومی با یکدیگر داشتند در یک دسته قرار داده شدند و سعی بر آن بود که همپوشانی بین کدها در مقولات مختلف، حداقل باشد. در نهایت در کدگذاری محوری، مقولات در یک کد محوری قرار داده شدند که این کد محوری بر اساس اجماع

جدول ۱. اطلاعات جمعیت شناختی شرکت کنندگان

شرکت کننده	سن	جنسیت	وضعیت تأهل	مقطع تحصیلی
۱	۲۵	مرد	مجرد	کارشناسی ارشد
۲	۲۹	زن	مجرد	دکتری
۳	۲۲	زن	مجرد	کارشناسی
۴	۲۳	زن	مجرد	کارشناسی
۵	۲۲	مرد	مجرد	کارشناسی
۶	۲۳	زن	مجرد	کارشناسی
۷	۲۱	زن	مجرد	کارشناسی
۸	۲۳	زن	مجرد	کارشناسی ارشد
۹	۲۲	زن	مجرد	کارشناسی
۱۰	۲۸	زن	مجرد	کارشناسی ارشد
۱۱	۲۲	زن	مجرد	کارشناسی
۱۲	۲۶	مرد	مجرد	دکتری
۱۳	۱۹	زن	مجرد	کارشناسی
۱۴	۱۹	مرد	مجرد	کارشناسی
۱۵	۲۲	مرد	مجرد	کارشناسی
۱۶	۲۴	زن	مجرد	کارشناسی
۱۷	۱۹	زن	مجرد	کارشناسی
۱۸	۲۱	زن	مجرد	کارشناسی
۱۹	۲۱	زن	مجرد	کارشناسی
۲۰	۲۵	زن	متأهل	کارشناسی ارشد
۲۱	۲۳	مرد	متأهل	کارشناسی ارشد

شکل ۱. فراوانی کدهای اولیه بر اساس مجموع مصاحبه‌ها (نمودار ابری^۱)

1. Code cloud
2. Open coding
3. Axial coding

4. Initial coding
5. Processing coding

نظر محققان پژوهش حاضر تحت عنوان سوگیری تفسیر نام‌گذاری گردید. نتایج کدگذاری باز و محوری در جدول ۲ مشهود است. همچنین جهت قابل اعتماد و معتبر بودن کدهای به دست آمده، محققان اعتبار^۱، اصالت^۲، انتقال پذیری^۳ و تأییدپذیری^۴ را مد نظر خود قرار دادند. در همین راستا مصاحبه‌ها را با کسب اجازه از شرکت کنندگان به صورت صوتی ضبط نمودند تا اطلاعات از دست نرود. همچنین کدگذاری بر اساس توافق بین هر ۳ محقق انجام شد تا سوگیری محقق در کدگذاری کاهش یابد. همچنین در ابتدا جهت روشن‌سازی مفهوم صحبت‌های شرکت کنندگان در حین مصاحبه‌های نیمه‌ساختاریافته، مفهوم محتوای

جملات را از آن‌ها می‌پرسیدند و سپس قضاوت خود را در محتوای ذکرشده به کار می‌بردند. به این معنا که مشخص کردن کدهای اولیه با در نظر گرفتن تجارب شخصی شرکت کنندگان انجام شد تا سوگیری پژوهشگران در کدگذاری به حداقل برسد. به عبارت دیگر، از طریق هم‌حسی^۵ با محتوای گفته‌های شرکت کنندگان، داده‌های معتبر و اصیلی به دست می‌آید. همچنین توضیح در مورد مراحل دقیق اجرای کار، سؤالات مصاحبه و کدهای به دست آمده می‌تواند احتمال اجرای آن توسط پژوهشگران دیگر را فراهم نماید که انتقال‌پذیری آن را نشان می‌دهد (ویکاری و همکاران، ۲۰۱۷).

جدول ۲. کدهای اولیه، مقوله‌های اصلی و فرعی

کد اصلی	مقوله فرعی ۱	مقوله فرعی ۲	کد اولیه
سوگیری محیطی	دیدگاه نسبت به دیگران	دیدگاه نسبت به آینده	درک نشدن توسط دیگران
			حمایت کننده نبودن افراد نزدیک (خانواده و دوستان)
سوگیری تفسیر	دیدگاه نسبت به دنیا	دیدگاه نسبت به وضع موجود	حمایت کننده نبودن عموم انسان‌ها
			حمایت کننده نبودن خدا
سوگیری شخصی	خصوصیات شخصی	خصوصیات هیجانی	خیانت کردن اکثر افراد در زندگی زناشویی
			منفعت طلب بودن عموم انسان‌ها
			کنترل گر بودن اطرافیان
			سوء نیت در رفتارها و حرف‌های دیگران
			تبعیض گر بودن خانواده
			پیش بینی اتفاقات بد در آینده
			عدم اقدام به انجام کاری به دلیل ترس از شکست در آینده
			غیر قابل پیش بینی بودن اتفاقات آینده
			غیر قابل کنترل بودن اتفاقات آینده
			توزیع ناعادلانه قدرت سیاسی
			توزیع ناعادلانه ثروت
			تجربه کردن درد و رنج زیاد در انسان‌ها
			بی معنا بودن دنیا
			یکنواخت و کسل کننده بودن زندگی
			عدم به اشتراک گذاری احساسات
			ترس از اشتراک گذاری عقاید با دیگران
			ترس از قضاوت منفی دیگران
			ترس از دست دادن رابطه و طرد
			ترس از واکنش منفی دیگران
			احساس تنهایی
			احساس غم

4. Verifiability
5. Sense-making

1. Validity
2. Authenticity
3. Transferability

کد اولیه	مقوله فرعی ۲	مقوله فرعی ۱	مقوله اصلی	کد محوری
احساس نگرانی	توجه به جنبه‌های استرس‌زا در شرایط چالش‌زا رابطه نداشتن با جنس مخالف به دلیل ترس از پیامدها ترس از مشارکت در صحبت‌های ناآشنا ترس از شرکت در جمع به دلیل اضطراب‌زا بودن آن دشوار بودن درخواست از دیگران اجتناب از صمیمی شدن در روابط برای پیشگیری از آسیب عملکرد تحت تأثیر نظر دیگران پایین‌تر در نظر گرفتن خود در مقایسه با دیگران اهمیت زیاد به نظر دیگران در مورد عملکرد خود اجتناب از فعالیت‌های جدید و ناآشنا به دلیل ترس از شکست	خصوصیات اجتماعی		
اتلاف وقت در کارها بی‌ثباتی در تصمیم‌گیری بی‌ثباتی در عقاید مذهبی بی‌ثباتی در هیجان‌ات منفعل بودن در فعالیت‌ها خیال‌پردازی به جای توجه به واقعیات علائم جسمی ناشی از اضطراب توانمند نبودن در انجام کارها نسبت به سایرین نقاط ضعف بیش از نقاط قوت بی‌انگیزه بودن زودرنج بودن نسبت به سایر افراد کمال‌گرا بودن اجتناب از فکر کردن به موارد آزاردهنده بدتر بودن شرایط جسمی نسبت به دیگران بدتر بودن شرایط تحصیلی نسبت به دیگران بدتر بودن شرایط اقتصادی نسبت به دیگران درگیری فکری با اتفاقات تلخ گذشته ناکام‌کننده در نظر گرفتن گذشته حسرت زندگی گذشته را خوردن تنش‌زا بودن گذشته	خصوصیات شناختی			
	نگرش نسبت به زندگی فعلی خود زندگی شخصی نگرش نسبت به گذشته خود			

اجتماعی و خصوصیات شناختی قرار گرفت و در مقوله زندگی شخصی نیز دو مقوله فرعی تر شامل نگرش نسبت به زندگی فعلی خود و نگرش نسبت به گذشته خود قرار گرفت. در نهایت دو مقوله اصلی با مقولات فرعی و کدهای اولیه آن‌ها به کد محوری سوگیری تفسیر داده شدند. نمونه‌ای از جملات افراد در مقولات اصلی در زیر آمده است. نمونه‌هایی از مقوله سوگیری محیطی:

آدم‌نمی‌دونم شاید همدیگه رو خیلی درک نمی‌کنن. شاید هر کسی فکر می‌کنه مشکل خودش بزرگترین مشکله ولی اگه کسی می‌گه مشکلی داره

بر اساس جدول ۲، از ۵۶ کد اولیه استخراج شده از متن ۲۱ مصاحبه، دو مقوله اصلی سوگیری شخصی و سوگیری محیطی به دست آمد که در مقوله سوگیری محیطی، دو مقوله فرعی دیدگاه نسبت به دیگران و دیدگاه نسبت به دنیا قرار داده شد و در مقوله دیدگاه نسبت به دنیا نیز دو مقوله فرعی دیگر تحت عنوان دیدگاه نسبت به آینده و دیدگاه نسبت به وضع موجود قرار گرفت. همچنین در مقوله اصلی سوگیری شخصی نیز دو مقوله فرعی خصوصیات شخصی و زندگی شخصی قرار گرفت. در مقوله خصوصیات شخصی نیز مقولات فرعی خصوصیات هیجانی، خصوصیات

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف شناسایی سوگیری‌های شناختی تیپ شخصیتی دی انجام شد؛ با این حال، آنچه به دست آمد به سوگیری شناختی از نوع تفسیر اشاره داشت. سوگیری تفسیر به پردازش خودکار اطلاعات اشاره دارد که تداوم بخش اختلالات روانشناختی است (گرو و همکاران، ۲۰۱۸) و در تیپ شخصیتی دی نیز تعبیر و تفسیر منفی از خود فرد و موقعیت‌ها وجود دارد (طلائی خویی و همکاران، ۲۰۱۸). به همین دلیل دو مقوله اصلی مرتبط با سوگیری تفسیر تیپ شخصیتی دی نیز بر اساس اجماع نظر محققان پژوهش با نام‌های سوگیری شخصی و سوگیری محیطی نامگذاری شدند تا با جنبه فردی و موقعیتی تفسیر افراد با این تیپ همخوانی داشته باشد. همسو با نامگذاری سوگیری شخصی و محیطی در پژوهش حاضر، در پژوهش چناری و همکاران (۱۴۰۱) نیز که به بررسی تجربه زیسته دانشجویان پرداخته شد، به نقش عوامل درونی و بیرونی در ناسازگاری دانشجویان اشاره شد.

در مقوله اصلی سوگیری شخصی، دو مقوله فرعی قرار گرفتند. یکی از مقولات، خصوصیات شخصی نام گرفت چرا که زیر مقولات آن سه دسته خصوصیات هیجانی، اجتماعی و شناختی فرد را در برمی‌گیرد. این خصوصیات در واقع با توجه به تعریف شخصیت مبنی بر مجموعه‌ای نسبتاً پایدار از ویژگی‌های شناختی، رفتاری و هیجانی (جونگ هیون و همکاران، ۲۰۱۸) به این صورت نامگذاری شدند چرا که به دلیل ارتباطات متقابل بین عناصر شخصیت، سوگیری‌های شناختی قادرند علاوه بر درگیر کردن شناخت فرد، جنبه‌های دیگر شخصیت او از جمله هیجان‌اتش را تحت تأثیر قرار دهد (سوسلو و همکاران، ۲۰۲۰). در این میان، خصوصیات شناختی در برگیرنده ۱۴ کد اولیه بود که شامل اجتناب از فعالیت‌های جدید و ناآشنا به دلیل ترس از شکست، اتلاف وقت در کارها، بی‌ثباتی در تصمیم‌گیری، بی‌ثباتی در عقاید مذهبی، بی‌ثباتی در هیجان‌ات، منفعل بودن در فعالیت‌ها، خیال پردازی به جای توجه به واقعیات، علائم جسمی ناشی از اضطراب، توانمند نبودن در انجام کارها نسبت به سایرین، نقاط ضعف بیش از نقاط قوت، بی‌انگیزه بودن، زودرنج بودن نسبت به سایر افراد، کمال‌گرا بودن و اجتناب از فکر کردن به موارد آزاردهنده می‌باشد. علت نام‌گذاری خصوصیات شناختی برای این مقوله، باور فرد در مورد ویژگی‌های خودش می‌باشد. اما مقوله خصوصیات هیجانی با استفاده از وجه اشتراک ۹ کد

چندان مشکل حادی نیست (مصاحبه ۲۱: کد درک نشدن توسط دیگران از مقوله دیدگاه نسبت به دیگران)

آینده به نظرم اول مبهمه. حساب و کتابی نداره. معلوم نیست سالم باشیم یا مریض یا اینکه شغل خوبی رو به دست آورده باشیم، درآمد خوبی داشته باشیم، تشکیل زندگی داده باشیم (مصاحبه ۱۵: پیش‌بینی پذیر نداشتن رویدادها از زیر مقوله دیدگاه نسبت به آینده از مقوله دیدگاه نسبت به دنیا) الان شرایط جوری شده مردم بعضی کشورهای جنگ زده در فلاکت و بدبختی زندگی می‌کنن و چند قدم اون طرف تر مردم یک کشور غرق در ثروت هستن و بالاترین سطح رفاهو دارن و چیزی به اسم عدالت خواهی و توزیع عادلانه ثروت وجود نداره (مصاحبه ۱: کد اعتقاد به تقسیم ناعادلانه ثروت از زیر مقوله دیدگاه نسبت به وضع موجود از مقوله دیدگاه نسبت به دنیا)

نمونه‌هایی از مقوله سوگیری شخصی:

اما سعی می‌کنم با کارام بهش بفهمونم. کلاً احساس می‌کنم شاید اگر به کسی بگم که مثلاً دوستش دارم بهم جواب منفی بده یا رهام کنه (مصاحبه ۹: کد ترس از دست دادن رابطه و طرد از زیر مقوله خصوصیات هیجانی از مقوله خصوصیات شخصی)

مثلاً ۴ سال دبیرستان یک تا دوبار با دوستانم رفتم بیرون چون جرأت ورزی نداشتم و دعوا رو به جون نمی‌خردم و می‌گفتم آرامشه می‌ارزه و منفعل می‌موندم (مصاحبه ۳: کد جرأت مند نبودن برای درخواست از دیگران از زیر مقوله خصوصیات اجتماعی از مقوله خصوصیات شخصی)

یعنی الان بگم خب برم پیانو یاد بگیرم، نمره خوبی بگیرم حال خوب می‌شه اینطوری نیست. می‌دونم همه این کارها رو هم که بکنم باز احساس ناکافی بودن دارم (مصاحبه ۱۷: کد کمال‌گرایی از زیر مقوله خصوصیات شناختی از مقوله خصوصیات شخصی).

من نه شغل دارم نه درآمد. پول تو جیبی هم از بابام می‌گیرم ولی در حدی نداره بابام که بخواد به زندگی دیگه رو هم اداره کنه (مصاحبه ۱۵: کد عدم رضایت از شرایط مالی از زیر مقوله نگرش نسبت به زندگی فعلی خود از مقوله زندگی شخصی)

اتفاقاتی که منجر به حال بد و شاید بتونم بگم افسردگی این روزها شده (مصاحبه ۷: کد ناکام کننده در نظر گرفتن گذشته از زیر مقوله نگرش نسبت به گذشته خود از مقوله زندگی شخصی)

اولیه مبنی بر هیجانان فرد نامگذاری شد که عدم به اشتراک‌گذاری احساسات با بیشترین فراوانی در این دسته قرار گرفته است. با توجه به بعد بازداری اجتماعی و ترکیب آن با هیجانان منفی در تیپ شخصیتی دی (طلاتی‌خویی و همکاران، ۲۰۱۸) عدم به اشتراک‌گذاری احساسات به دلیل ترس از قضاوت منفی دیگران، قابل توجه است. سایر کدهای اولیه در مقوله خصوصیات هیجانی شامل ترس از اشتراک‌گذاری عقاید با دیگران، ترس از قضاوت منفی دیگران، ترس از دست دادن رابطه و طرد، ترس از واکنش منفی دیگران، احساس تنهایی، احساس غم، احساس نگرانی و توجه به جنبه‌های استرس‌زا در شرایط چالش‌زا می‌شود که با محتوای بعد عاطفه منفی در تیپ شخصیتی دی که به وجود هیجانان منفی اشاره دارد (اوربودان و همکاران، ۲۰۲۲) همخوان است. همچنین نامگذاری مقوله خصوصیات اجتماعی به این دلیل است که به دیدگاه فرد در مورد واکنش خودش در روابط و موقعیت‌های اجتماعی اشاره دارد که با توجه به وجه اشتراک ۸ کد اولیه آن شامل رابطه نداشتن با جنس مخالف به دلیل ترس از پیامدها، ترس از مشارکت در صحبت‌های ناآشنا، ترس از شرکت در جمع به دلیل اضطراب‌زا بودن آن، دشوار بودن درخواست از دیگران، اجتناب از صمیمی شدن در روابط برای پیشگیری از آسیب، عملکرد تحت تأثیر نظر دیگران، پایین‌تر در نظر گرفتن خود در مقایسه با دیگران و اهمیت زیاد به نظر دیگران در مورد عملکرد خود، نامگذاری گردید که با ترس افراد تیپ شخصیتی دی از طرد شدن در موقعیت‌های اجتماعی که در بعد بازداری اجتماعی به آن اشاره شده است (اوگینسکا بولیک و میکالسکا، ۲۰۲۱) هماهنگ است. چرا که سوگیری‌های شناختی، باعث پردازش خودکار اطلاعات می‌شوند و در وضعیت روانشناختی فرد از جمله تفسیر واقع‌بینانه و غیرسوگیرانه فرد از موقعیت‌ها اختلال ایجاد می‌کنند (کوپر و کارل اسمیت، ۲۰۱۰).

مقوله فرعی دوم از سوگیری شخصی نیز زندگی شخصی می‌باشد که سوگیری فراگیر فرد در مورد ابعاد مختلف زندگی گذشته و فعلی فرد را نشان می‌دهد. در واقع مقوله زندگی شخصی شامل دو مقوله نگرش نسبت به زندگی فعلی خود شامل ۳ کد اولیه بدتر بودن شرایط جسمی نسبت به دیگران، بدتر بودن شرایط تحصیلی نسبت به دیگران و بدتر بودن شرایط اقتصادی نسبت به دیگران؛ و مقوله نگرش نسبت به گذشته خود شامل ۴ کد اولیه درگیری فکری با اتفاقات تلخ گذشته، ناکام کننده در نظر گرفتن

گذشته، حسرت زندگی گذشته را خوردن و تنش‌زا بودن گذشته می‌شود. در مورد مقوله زندگی شخصی و دو مقوله فرعی آن می‌توان به نتایج پژوهش‌ها در مورد کیفیت زندگی پایین‌تر در افراد با تیپ شخصیتی دی اشاره کرد. مثلاً در پژوهش چو و همکاران (۲۰۲۳) افراد میگرنی با تیپ شخصیتی دی، و در پژوهش نهو و کیم (۲۰۲۲) زنان نازا با تیپ شخصیتی دی، کیفیت زندگی پایین‌تری نسبت به افراد بدون این تیپ داشتند. از آنجا که سوگیری‌های شناختی باعث تفسیر سوگیرانه و غیرمنطقی از زندگی فعلی و خاطرات گذشته افراد می‌شوند (کوپر و کارل اسمیت، ۲۰۱۰)، نامگذاری این سوگیری‌ها با توجه به محتوای پاسخ افراد مبتلا به تیپ شخصیتی دی انجام شد.

مقوله اصلی دوم، به سوگیری فرد نسبت به عوامل غیر از خودش اشاره دارد و به همین دلیل، سوگیری محیطی نامگذاری شد. چرا که رگه‌هایی از درون‌گرایی و روان‌رنجورخویی در این تیپ شخصیتی وجود دارد که احتمال سوگیری منفی فرد را نسبت به اطلاعات دریافت‌شده از محیط افزایش می‌دهد (صالحیان و همکاران، ۱۳۹۷). این مقوله، دو مقوله فرعی دیدگاه نسبت به دیگران و دیدگاه نسبت به دنیا را شامل می‌شود. مقوله دیدگاه نسبت به دیگران ۹ کد اولیه شامل درک نشدن توسط دیگران، حمایت‌کننده نبودن افراد نزدیک (خانواده و دوستان)، حمایت‌کننده نبودن عموم انسان‌ها، حمایت‌کننده نبودن خدا، خیانت کردن اکثر افراد در زندگی زناشویی، منفعت طلب بودن عموم انسان‌ها، کنترل‌گر بودن اطرافیان، سوء نیت در رفتارها و حرف‌های دیگران و تبعیض‌گر بودن خانواده را دربرگرفت که همگی دیدگاه فرد نسبت به افراد دیگر را می‌سنجند. بر اساس پژوهش اسمیت و ورینوگه (۲۰۲۱) اصلاح سوگیری‌های شناختی منجر به کاهش پرخاشگری و اسنادهای خصمانه در افراد می‌شود. بنابراین سوگیری‌های شناختی می‌تواند دیدگاه فرد در مورد دیگران را نیز در برگیرد که نامگذاری مقوله دیدگاه نسبت به دیگران در پژوهش حاضر نیز همسو با آن است.

مقوله دیدگاه نسبت به دنیا نیز شامل دو مقوله فرعی دیدگاه نسبت به آینده و دیدگاه نسبت به وضع موجود می‌شود که اولی، ۴ کد اولیه شامل پیش‌بینی اتفاقات بد در آینده، عدم اقدام به انجام کاری به دلیل ترس از شکست در آینده، غیر قابل پیش‌بینی بودن اتفاقات آینده و غیر قابل کنترل بودن اتفاقات آینده و دومی ۵ کد اولیه شامل توزیع ناعادلانه قدرت سیاسی،

توزیع ناعادلانه ثروت، تجربه کردن درد و رنج زیاد در انسان‌ها، بی معنا بودن دنیا و یکنواخت و کسل کننده بودن زندگی را در برمی‌گیرد. با توجه به اینکه تیپ شخصیتی دی، فرد را مستعد نگرانی، احساس تنش و بدبینی نسبت به دنیا می‌کند (اوگینسکا بولیک و میکالسکا، ۲۰۲۱) مقوله دیدگاه نسبت به دنیا و دو مقوله فرعی آن نامگذاری گردیدند. چرا که این افراد به دلیل ویژگی عاطفه منفی، تمایل به تجربه هیجانات منفی را در طول زمان دارند و به همین دلیل، اتفاقات ناخوشایندی را در مورد دنیا، تفسیر و در مورد آینده، پیش‌بینی می‌کنند (لطفی و موجمباری، ۲۰۲۲) و از این طریق، به گرایش خود در جهت حفظ عاطفه منفی، پاسخ می‌دهند.

در نهایت بر اساس نتایج به دست آمده از پژوهش حاضر می‌توان گفت که افراد با تیپ شخصیتی دی سوگیری تفسیر خود را به صورت کلی به دو شکل نشان می‌دهند: سوگیری شخصی و سوگیری محیطی. در سوگیری شخصی، سوگیری در خصوصیات شخصی (شامل خصوصیات شناختی، هیجانی و اجتماعی) و سوگیری در زندگی شخصی (نگرش نسبت به زندگی فعلی خود و نگرش نسبت به گذشته خود) وجود دارد؛ در حالی که در سوگیری محیطی، سوگیری در دیدگاه نسبت به دیگران و سوگیری در دیدگاه نسبت به دنیا (شامل دیدگاه نسبت به آینده و دیدگاه نسبت به وضع موجود) وجود دارد.

از آنجا که شخصیت از طریق طراحی درمان‌های مناسب، تا حدی قابل تغییر است (زارعی و همکاران، ۱۳۹۹) و تیپ شخصیتی دی نیز با طیف وسیعی از اختلالات روانشناختی و بیماری‌های جسمانی ارتباط دارد (لودر و همکاران، ۲۰۲۳) سوگیری‌های تفسیر شناسایی شده‌ی این تیپ می‌تواند به آیتم‌هایی جهت اصلاح این سوگیری‌ها در طیف وسیعی از افراد با مشکلات بالینی تبدیل شود. به این صورت که از محتوای کدهای اولیه می‌توان سناریوهایی طراحی کرد که در طی آن‌ها موقعیتی مبهم و خنثی ارائه می‌شود و درجات مختلف سوگیری‌های تفسیر در پاسخ به آن موقعیت به فرد ارائه می‌شود تا در نهایت فرد بیاموزد که بین پاسخ‌های مختلف به هر سناریو، پاسخ بدون سوگیری را انتخاب نماید. در نتیجه، به کارگیری مداخله مبتنی بر اصلاح سوگیری‌های شناسایی شده در طی سناریوهای مبهم و خنثی می‌تواند برای افراد مختلف با این تیپ شخصیتی که مبتلا به یک بیماری جسمی یا اختلال روانشناختی هستند، مورد استفاده قرار گیرد. لذا می‌تواند به لحاظ هزینه و زمان برای بیماران با این تیپ شخصیتی و

درمانگران این حوزه، با صرفه باشد. با این حال، جهت ورود کدهای اولیه مناسب جهت تنظیم سناریوها، در ابتدا پیشنهاد می‌شود که کدهای اولیه به دست آمده از پژوهش حاضر، به صورت یک پرسشنامه تنظیم شوند و پس از بررسی روایی محتوا، در نمونه بزرگتری تحت تحلیل عاملی اکتشافی قرار گیرند تا آیتم‌های باقی‌مانده از پژوهش کمی، در مداخله اصلاح سوگیری فوق‌الذکر به کار برده شوند. اما علی‌رغم کاربرد نتیجه پژوهش حاضر، محدودیت‌هایی نیز در طی این پژوهش وجود داشته است. به عنوان مثال، برخلاف کسب اطلاعات عمیق‌تر در رویکرد کیفی، تعمیم نتایج به دلیل عدم انجام آزمون آماری و وجود نمونه کوچک، با محدودیت روبرو است. همچنین در مورد محدودیت پژوهش حاضر نیز می‌توان به این نکته اشاره نمود که مصاحبه‌ها به صورت انفرادی و بر اساس هماهنگی با زمان آزاد شرکت‌کنندگان انجام شده‌اند. در نتیجه، مصاحبه با هر آزمودنی در شرایط زمانی متفاوتی انجام شده که گریزناپذیر بوده است و بنابراین زمان اجرای مصاحبه‌ها کنترل نشده است.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش: جهت اجرای پژوهش در ابتدا از کمیته اخلاق دانشگاه علوم پزشکی بوشهر با شماره IR.BPUMS.REC.1402.112 تأییدیه اخلاقی دریافت گردید. همچنین این مقاله برگرفته از رساله دکتری نویسنده اول در رشته روانشناسی در دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه خلیج فارس بوشهر است که با شماره ۱۷۴۵۳۳۵ ثبت گردیده است. جهت رعایت اصول اخلاقی، از شرکت‌کنندگان رضایت آگاهانه جهت شرکت در پژوهش حاضر و ضبط صدای آن‌ها گرفته شد و جهت محرمانه ماندن هویت آنان، اسامی آن‌ها درج نگردید، هر مصاحبه با شماره مشخص گردید و فایل صوتی به متن تبدیل شد تا امکان فاش شدن هویت افراد از طریق صدای آن‌ها از بین برود. همچنین اجازه انتشار تنها جملات محدودی از هر آزمودنی توسط آن‌ها داده شده؛ چرا که انتشار کامل یا بخش عمده‌ای از مصاحبه یک شخص، احتمال فاش شدن هویت آن فرد را حتی در صورت عدم ذکر نام او افزایش می‌دهد و فقط جملاتی به عنوان نمونه جهت آگاهی خوانندگان، در متن مقاله ذکر شده‌اند.

حامی مالی: این پژوهش در قالب رساله دکتری و بدون حمایت مالی می‌باشد.

نقش هر یک از نویسندگان: این مقاله از رساله دکتری نویسنده اول و به راهنمایی نویسنده دوم و سوم و مشاوره نویسنده چهارم استخراج شده است.

تضاد منافع: نویسندگان بیان می‌کنند که در نتایج پژوهش حاضر، هیچ‌گونه تضاد منافعی وجود ندارد.

تشکر و قدردانی: بدین وسیله از اساتید راهنما و مشاور پژوهش حاضر و دانشجویانی که در این پژوهش شرکت نمودند، تشکر و قدردانی به عمل می‌آید.

منابع

چناری، سمیرا؛ واحدی، شهرام؛ بیرامی، منصور؛ قره داغی، علی (۱۴۰۱). واکاوی تجربه زیسته دانشجویان ناسازگار از ابعاد ناسازگاری در دانشگاه: پژوهش کیفی پدیدارشناسی. *فصلنامه روانشناسی کاربردی*، ۱۶ (۲): ۱۵۷-۱۸۱.

doi: <https://doi.org/10.52547/apsy.2021.224135.1182>

خانعلی، رزیتا؛ نجفی، مهدی؛ صرامی، غلامرضا؛ خانعلی، رؤیا؛ منتظری، علی (۱۳۹۵). *پایش*، ۱۵ (۳): ۲۴۱-۲۵۰.

<http://dorl.net/dor/20.1001.1.16807626.1395.15.3.3.7>

زارعی، گیتی؛ رحیمیان بوگر، اسحق؛ معاضدیان، آمنه؛ جهان، علی (۱۳۹۹). تغییرات سازمان شخصیت در بازه‌های زمانی درمان معطوف به انتقال در اختلالات شخصیت خوشه B. *فصلنامه روانشناسی کاربردی*، ۱۴ (۴): ۴۷۳-۴۹۳.

https://apsy.sbu.ac.ir/article_100881.html

صالحیان، مریم؛ احدی، حسن؛ کراسکیان موجدباری، آدیس؛ کربلایی محمد میگونی، احمد (۱۳۹۸). مقایسه اثربخشی گروه درمانی مبتنی بر پذیرش و تعهد با گروه درمانی مبتنی بر توجه آگاهی بر اختلالات روانشناختی و الگوهای رفتاری دانشجویان دارای تیپ شخصیتی D. *مجله علوم روانشناختی*، ۱۷ (۶۸): ۴۸۱-۴۹۰.

<http://dorl.net/dor/20.1001.1.17357462.1397.17.68.9.7>

عزتی، زینب؛ شهابی‌زاده، فاطمه؛ سلیمانی‌نژاد، کورش؛ نصری، مریم (۱۴۰۰). اثربخشی مداخله‌های پذیرش و تعهد و شناختی رفتاری بر طرحواره‌های هیجانی و کیفیت زندگی بیماران با سندرم روده تحریک‌پذیر دارای اختلال اضطراب فراگیر. *مجله علوم روانشناختی*، ۲۰ (۱۰۴): ۱۴۲۲-۱۴۰۳.

doi: <http://dx.doi.org/10.52547/JPS.20.104.1403>

لطفی، سعید؛ کراسکیان موجدباری، آدیس (۱۴۰۱). رابطه بین سبک‌های دلبستگی والدین و سبک‌های دلبستگی فرزندان: نقش واسطه‌ای تیپ شخصیتی D. *نشریه پرستاری کودکان*، ۹ (۱): ۸۹-۹۹.

<https://jpen.ir/article-1-657-fa.html>

معینی، زهره؛ طالع‌پسند، سیاوش؛ رحیمیان بوگر، اسحاق؛ رضایی، علی محمد (۱۴۰۲). بررسی اثربخشی مداخله اصلاح سوگیری توجه بر سبک دلبستگی اضطرابی، همدلی، انعطاف‌پذیری شناختی و خودافشایی هیجانی در پرسنل درمانی بیمارستان ۵۰۵ ارتش تهران. *مجله علوم روانشناختی*، ۲۲ (۱۲۲): ۳۲۶-۳۰۹.

<https://psychologicalscience.ir/article-1-1721-fa.html>

موسوی، سیده زهرا؛ پاکیزه، علی (۱۴۰۰). پیش‌بینی اختلالات روانی بر اساس تیپ شخصیتی دی در دانشجویان. *مطالعات روانشناسی بالینی*، ۱۱ (۴۳): ۴۴-۲۵.

doi: <https://doi.org/10.22054/jcps.2021.60505.2569>

References

- Aguayo-Carreras, P., Ruiz-Carrascosa, J. C., Ruiz-Villaverde, R., Molina-Leyva, A. (2021). Four years stability of type D personality in patients with moderate to severe psoriasis and its implications for psychological impairment. *An Bras Dermatol*, 9 (5): 558-564. doi: <https://doi.org/10.1016/j.abd.2021.02.005>
- Bogie, B. J. M., Kapczinski, F. P., McCabe, R. E., McKinnon, M. C., Frey, B. N. (2020). Emotional reactivity and explicit emotional memory biases in major depressive disorder during euthymia. *Psychiatry Res*, 285: 112847. doi: <https://doi.org/10.1016/j.psychres.2020.112847>
- Chenari, S., Vahedi, S., Bayrami, M., Gharadaghi, A. (2022). Analysis of the Lived Experience of Maladjusted Students from the Dimensions of Maladjustment in University: Qualitative Phenomenological Study. *Quarterly of Applied Psychology*, 16, 2(62): 157-181. [Persian]. doi: <https://doi.org/10.5254/apsy.2021.224135.1182>
- Cho, K.-H., Oh, K., Kim, S., Kim, S. R. (2023). Relationships among Symptoms, Disability, Type D Personality, and Quality of Life in Patients with Migraine: A Cross-Sectional Study in South Korea. *Pain Management Nursing*, 24(2): 180-187. doi: <https://doi.org/10.1016/j.pmn.2022.08.001>
- Cooper, J., & Carlsmith, K. (2010). Cognitive Dissonance. *International Encyclopedia of the Social and Behavioral Sciences*, 2112-2114. doi: <https://doi.org/10.1016/B0-08-043076-7/01802-7>.
- Denollet, J. (2005). DS14: Standard assessment of negative affectivity, social inhibition, and type D personality. *Psychosomatic Medicine*, 67(1): 89-97. doi: <https://doi.org/10.1097/01.psy.0000149256.81953.49>.
- Denollet, J., Trompeter, H. R., Kupper, N. (2021). A review and conceptual model of the association of Type D personality with suicide risk. *J Psychiatry Res*, 138: 291-300. doi: <https://doi.org/10.1016/j.jpsychires.2021.03.056>.
- Domagalska, J., Rusin, M., Razzaghi, M., Nowak, P. (2021). Personality Type D, Level of Perceived

- Stress, Insomnia, and Depression Among High School Teachers in Poland. *Front Psychol*, 12. doi: <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.626945>.
- Ezzati Z, Shahabizadeh F, Soleimannejad K, Nasri M. (2022). The efficacy of commitment and acceptance and behavioral cognitive interventions on emotional schemas and quality of life in patients with irritable bowel syndrome with generalized anxiety disorder. *JPS*, 21(117), 1833-1850. [Persian]. doi: <http://dx.doi.org/10.52547/JPS.20.104.1403>.
- Gibbeson, C. (2020). Place attachment and negative places: A qualitative approach to historic former mental asylums, stigma and place-protectionism. *J Environ Psychol*, 71. doi: <https://doi.org/10.1016/j.jenvp.2020.101490>.
- Gogheri, T., Samavi, S. A., Najarpourian, S. (2021). Structural relationship model of type D personality and depression with the mediating role of cognitive distortions and family functioning in irritable bowel syndrome patients and healthy people: A multi-group analysis. *Curr Psychol*. doi: <https://doi.org/10.1007/s12144-021-01755-y>.
- Grol, M., Schwenzfeier, A. K., Stricker, J., Booth, C., Temple-McCune, A., Derakshan, N., Hirsch, C., Becker, E., Fox, E. (2018). The worrying mind in control: An investigation of adaptive working memory training and cognitive bias modification in worry-prone individuals. *Behav Res Ther*, 103: 1–11. doi: <https://doi.org/10.1016/j.brat.2018.01.005>.
- Hearn, F., Biggs, L., Wallace, H., Riggs, E. (2022). No one asked us: Understanding the lived experiences of midwives providing care in the north west suburbs of Melbourne during the COVID-19 pandemic: An interpretive phenomenology. *Women Birth*, 35(5): 447–457. doi: <https://doi.org/10.1016/j.wombi.2021.09.008>.
- Jones, E. B., Sharpe, L. (2017). Cognitive bias modification: A review of meta-analyses. *J Affect Disord*, 223: 175–183. doi: <https://doi.org/10.1016/j.jad.2017.07.034>.
- Jong-Hyun, L., Soo-Hyun, S., Seung-Nam, M., Kyung-Sun, L. (2018). The effects of personality types on self-reported safety behavior: Focused on plant workers in Korea. *Accid Anal Prev*, 121: 20–27. doi: <https://doi.org/10.1016/j.aap.2018.08.016>.
- Jopling, E., Gotlib, I. H., LeMoult, J. (2020). Effects of working memory training on cognitive, affective, and biological responses to stress in major depression: A novel cognitive bias modification protocol. *J Affect Disord*, 265: 45–51. doi: <https://doi.org/10.1016/j.jad.2020.01.007>.
- Kazukauskienė, N., Fineberg, N. A., Bunevicius, A., Narvaez Linares, N. F., Poitras, M., Plamondon, H., Pranckeviciene, A., Gecaite-Stonciene, J., Brozaitiene, J., Varoneckas, G., Mickuviene, N., Burkauskas, J. (2022). Predictive value of baseline cognitive functioning on health-related quality of life in individuals with coronary artery disease: a 5-year longitudinal study. *Eur J Cardiovasc Nurs*, 21(5): 473–482. doi: <https://doi.org/10.1093/eurjcn/zvab116>.
- Khanali, R., Najafi, M., Sarami, G. R., Khanali, R., & Montazeri, A. (1395). Translation, cultural adaptation and face validity of the persian version of type D personality questionnaire (DS-14). *Payesh*, 15(3): 241-250. [Persian]. http://payeshjournal.ir/browse.php?a_id=173&sid=1&slc_lang=en
- Kim, G.-G., Yoo, S.-H., Park, M.-S., Park, H.-Y., Cha, J.-K. (2022). Factors Related to Beliefs about Medication in Ischemic Stroke Patients. *J Clin Med*, 11(13). doi: <https://doi.org/10.3390%2Fjcm11133825>.
- Kupper, N., Denollet, J. (2018). Type D Personality as a Risk Factor in Coronary Heart Disease: a Review of Current Evidence. *Curr Cardiol Rep*, 20(11): 1–8. doi: <https://doi.org/10.1007/s11886-018-1048-x>.
- Lambertus, F., Herrmann-Lingen, C., Fritzsche, K., Hamacher, S., Hellmich, M., Jünger, J., Ladwig, K. H., Michal, M., Ronel, J., Schultz, J. H., Vitinius, F., Weber, C., & Albus, C. (2018). Prevalence of mental disorders among depressed coronary patients with and without Type D personality. Results of the multi-center SPIRR-CAD trial. *Gen Hosp Psychiatry*, 50: 69–75. doi: <https://doi.org/10.1016/j.genhosppsych.2017.10.001>.
- Lodder, P., Wicherts, J. M., Antens, M., Albus, C., Bessonov, I. S., Condén, E., Dulfer, K., Gostoli, S., Grande, G., Hedberg, P., Herrmann-Lingen, C., Jaarsma, T., Koo, M., Lin, P., Lin, T.-K., Meyer, T., Pushkarev, G., Rafanelli, C., Raykh, O. I., ... Kupper, N. (2023). Type D Personality as a Risk Factor for Adverse Outcome in Patients With Cardiovascular Disease: An Individual Patient-Data Meta-analysis. *Psychosom Med*, 85(2): 188–202. doi: <https://doi.org/10.1097/psy.0000000000001164>.
- Lotfi, S., & Mujembari, A. K. (2022). The mediating role of type d personality In the relationship between attachment styles of parents and child. *JPEN*. 9(1), 89-99. doi:

- <http://dx.doi.org/https://doi.org/10.22034/JPEN.9.1.89>.
- Lv, H., Tao, H., Wang, Y., Zhao, Z., Liu, G., Li, L., Yu, B., Gao, X., Lin, P. (2020). Impact of type D personality on major adverse cardiac events in patients undergoing percutaneous coronary intervention: The mediating role of cognitive appraisal and coping style. *J Psychosom Res*, 136. doi: <https://doi.org/10.1016/j.jpsychores.2020.110192>.
- Moini Z, Talepasand S, Rahimian bougar E, Rezaei A. (2023). Investigating the effectiveness of attention bias modification intervention on anxious attachment style, empathy, cognitive flexibility and emotional self-disclosure in medical personnel of tehran army hospital 505. *JPS*, 22(122), 309-326. [Persian]. doi: <http://dx.doi.org/10.52547/JPS.22.122.309>.
- Moradi, M., & Miralmasi, A. (2020). *Pragmatic research method*. Tehran: School of Quantitative and Qualitative Research. [Persian]
- Mousavi, S. Z., Pakizeh, A. (2021). Prediction of Mental Disorders Based on Type D personality in College Students. *Clinical Psychology Studies*, 11(43): 25-44. [Persian]. doi: <https://doi.org/10.22054/jcps.2021.60505.2569>.
- Nho, J.-H., Kim, E. J. (2022). Relationships among type-D personality, fatigue, and quality of life in infertile women. *Asian Nurs Res*. doi: <https://doi.org/10.1016/j.anr.2022.08.001>.
- Nieto, I., Vazquez, C. (2021). Disentangling the mediating role of modifying interpretation bias on emotional distress using a novel cognitive bias modification program. *J Anxiety Disord*, 83: 102459. doi: <https://doi.org/10.1016/j.janxdis.2021.102459>.
- O'Riordan, A., Howard, S., Keogh, T. M., Gallagher, S. (2022). Type D personality is associated with lower cardiovascular reactivity to stress in women. *Psychology and Health*. doi: <https://doi.org/10.1080/08870446.2021.2025239>.
- Ogińska-Bulik, N., Michalska, P. (2021). Type D personality in adolescents – the mediating role between depression and PTSD. *Curr Psychol*, 40(12): 6145–6154. doi: <https://doi.org/10.1007/s12144-020-00935-6>.
- Pasha, A., Bahrainian, S. A., Farahani, H. (2021). The relationship between type D personality and the stress level of life events, personality traits and anxiety sensitivity in people with breast cancer. *Ann Med Psychol*, 180(6), 527-532. doi: <https://doi.org/10.1016/j.amp.2021.02.012>.
- Rowlands, K., Wilson, E., Simic, M., Harrison, A., & Cardi, V. (2020). A critical review of studies assessing interpretation bias towards social stimuli in people with eating disorders and the development and pilot testing of novel stimuli for a cognitive bias modification training. *Frontiers in Psychology*, 11, 538527. doi: <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2020.538527>.
- Salehyan M, Ahadi H, Kraskian Mojembari A, Karbalaie Mohammad Meigouni A. (2018). Comparing the effectiveness of group therapy based on Acceptance and Commitment therapy with group therapy based on Mindfulness of psychological disorders and behavior patterns of students with Type D personality. *JPS*, 17(68), 481-490. [Persian]. https://psychologicalscience.ir/browse.php?a_id=185&sid=1&slc_lang=en
- Sauvé, G., Lavigne, K. M., Pochiet, G., Brodeur, M. B., Lepage, M. (2020). Efficacy of psychological interventions targeting cognitive biases in schizophrenia: A systematic review and meta-analysis. *Clin Psychol Rev*, 78: 101854. doi: <https://doi.org/10.1016/j.cpr.2020.101854>.
- Schmidt, N. B., Vereenoghe, L. (2021). Targeting hostile attributions in inclusive schools through online cognitive bias modification: A randomised experiment. *Behav Res Ther*, 146: 103949. doi: <https://doi.org/10.1016/j.brat.2021.103949>.
- Suslow, T., Hußlack, A., Kersting, A., Bodenschatz, C. M. (2020). Attentional biases to emotional information in clinical depression: A systematic and meta-analytic review of eye tracking findings. *J Affect Disord*, 274: 632–642. doi: <https://doi.org/10.1016/j.jad.2020.05.140>.
- Tajii, K. (2018). *Type D Personality and Attachment as Predictors of Heart Rate Variability During a Cognitive and Social Stressor*. Doctorial dissertation, the University of La Verne. <https://researchworks.laverne.edu/esploro/outputs/doctoral/Type-D-Personality-and-Attachment-as/991004156256106311>
- Talaei-Khoei, M., Mohamadi, A., Fischerauer, S. F., Ring, D., Vranceanu, A.-M. (2018). Type D personality in patients with upper extremity musculoskeletal illness: Internal consistency, structural validity and relationship to pain interference. *Gen Hosp Psychiatry*, 50: 38–44. doi: <https://doi.org/10.1016/j.genhosppsy.2017.09.005>.
- Unterrainer, J., Michal, M., Rahm, B., Hadzibegovic, J., Wild, P. S., Schulz, A., Münzel, T., Blettner, M.,

- Lackner, K., Pfeiffer, N., Blankenberg, S., Denollet, J., Beutel, M. E. (2016). Association of Type D personality with cognitive functioning in individuals with and without cardiovascular disease - The Gutenberg Health Study. *Int J Cardiol*, 214: 256-261. doi: <https://doi.org/10.1016/j.ijcard.2016.03.221>.
- Vicary, S., Young, A., & Hicks, S. (2017). A reflective journal as learning process and contribution to quality and validity in interpretative phenomenological analysis. *Qualitative social work*, 16(4), 550-565. doi: <https://doi.org/10.1177/1473325016635244>.
- Zarei, G., Rahimian Boogar, I., Moazedian, A., Jahan, A. (2021). Changes Personality Organization at Different Time Serials in Transference Focused Psychotherapy in Cluster B Personality Disorders. *Quarterly of Applied Psychology*, 14, 4(56): 473-493. [Persian]. doi: <https://doi.org/10.52547/apsy.2021.216498.0>.
- Zhang, J.-K., Fang, L.-L., Zhang, D.-W., Jin, Q., Wu, X.-M., Liu, J.-C., Zhang, C.-D., Dai, D.-Q. (2016). Type D personality is associated with delaying patients to medical assessment and poor quality of life among rectal cancer survivors. *Int J Colorectal Dis*, 31(1): 75-85. doi: <https://doi.org/10.1007/s00384-015-2333-4>.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی